

Unitat de Personalitat, Avaluació i Tractament Psicològic
Departament de Psicologia de la Salut i de Psicologia Social

Professores:

Teoria: Carme Costas

Pràctiques: Carme Costas i M. Claustre Jané

DESCRIPCIÓ DE LA MATÈRIA

L'enfocament d'aquesta assignatura és essencialment aplicat. A través de les classes, tant teòriques com pràctiques, es pretén reflectir tot allò que caracteritza la tasca del psicòleg clínic especialitzat en infants. El psicodiagnòstic és el procés que precedeix qualsevol tipus d'intervenció, per tant, l'actitud del professional ha de ser especialment receptiva i atent a tota mena de problemes que pugui presentar el pacient. Es tracta doncs d'una matèria molt heterogènia, on hi convergeixen els coneixements d'altres disciplines, bàsicament els adquirits en les assignatures Avaluació Psicològica, Psicopatologia de la Infància i de l' Adolescència I i II i Psicologia Evolutiva, Processos Fonamentals.

Tenint en compte que l'infant és un ésser en ple procés de desenvolupament, la part central de l'assignatura està estructurada en tres apartats o etapes, per tal d'estar en consonància amb aquesta realitat.

OBJECTIUS

- Adquisició de la metodologia pròpia del psicodiagnòstic, aplicable a diferents àrees, sempre d'acord amb l'edat del subjecte.
- Tenir un coneixement general de les principals tècniques d'avaluació psicològica per a infants, tenint en compte les seves qualitats i limitacions, tant de tipus clínic com psicomètric.
- Crear en l'alumne/a una actitud crítica i alhora oberta i interdisciplinària.

TEMARI

Introducció

Tema 1 El psicodiagnòstic infantil: definició i concepte. Nivells de diagnòstic.

Avaluació del desenvolupament**1ª Etapa (de 0 a 2 anys)**

Tema 2 El període neonatal. Exàmens del nadó.

Tema 3 Avaluació del comportament neonatal.

Tema 4 Les àrees de desenvolupament i la seva avaluació..

2ª Etapa (de 3 a 5 anys)

Tema 5 Avaluació del desenvolupament cognitiu.

- Tema 6 Avaluació de la comunicació i del llenguatge.
- Tema 7 Avaluació de la motricitat i de la preferència lateral.
- Tema 8 Avaluació del temperament (estil conductual).

3ª Etapa (de 6 a 12/13 anys)

- Tema 9 Avaluació de la competència cognitiva.
- Tema 10 Avaluació de la funció visual-motora i de la lecto-escriptura.
- Tema 11 Avaluació de les interaccions i de les habilitats socials.
- Tema 12 Avaluació de la personalitat.

BIBLIOGRAFIA

BÀSICA

- Fernández-Ballesteros, R. (Ed.) (1993). *Introducción a la Evaluación psicológica* (2 volums). Madrid: Ediciones Pirámide.
- Kaufman, A.S. (1982). *Psicometría razonada con el WISC-R*. México: El Manual Moderno.
- Silva, F. (Ed.) (1995). *Evaluación psicológica en niños y adolescentes*. Madrid: Síntesis.

COMPLEMENTÀRIA

- Brazelton, T.B. i Nugent, K. (1997). *Escala para la evaluación del comportamiento neonatal*. Barcelona: Paidós (en premsa).
- Capafóns, J.I., Sosa, C.D., Alcántud, F. i Silva, F. (1986). La Información Diagnóstica General: una pauta estructurada de anamnesis para niños y adolescentes. *Evaluación Psicológica/Psychological Assessment*, 2, (3),13-45.
- Costas, C. (1990). Avaluació del comportament neonatal. *Quaderns de Psicologia*, 10, 71-92.
- Costas, C. (1991). El temperament infantil i la seva avaluació. *Butlletí de la Societat Catalana de Pediatria*, 51, 217-226.
- Forns, M. (1993). *Evaluación psicológica infantil*. Barcelona: Barcanova.
- Illingworth, R.S. (1992). *El desarrollo del niño*. Madrid: Churchill Livingstone.
- Johnson, J.H. i Goldman, J. (1990). *Developmental Assessment in Clinical Child Psychology*. New York: Pergamon Press.
- Kaufman, A.S. i Kaufman, N.L. (1983). *Evaluación clínica de los niños con las Escalas McCarthy*. Madrid: TEA Ediciones.
- Koppitz, E.M. (1981). *Test gestáltico de Bender (Investigación y Aplicación 1963-1973)*. Barcelona: OikosTau.

- Koppitz, E.M. (1984). *El dibujo de la figura humana en el niño* (7ª ed.). Buenos Aires: Editorial Guadalupe.
- Maganto, C. (1995). *Psicodiagnóstico Infantil. Aspectos conceptuales y metodológicos*. Bilbao: Servicio Editorial. Universidad del País Vasco.
- Marín M.A. (1987). *El potencial de aprendizaje: aplicaciones al diagnóstico y la orientación*. Barcelona: Promociones Publicaciones Universitarias.
- Michelson, L., Sugai, D.P., Wood, R.P. i Kazdin, A.E. (1987). *Las habilidades sociales en la infancia: evaluación y tratamiento*. Barcelona: Martínez Roca.
- Rapin, I. (1987) *Disfunción cerebral en la infancia*. Barcelona: Martínez Roca.
- Sattler, J.M. (1988). *Evaluación de la inteligencia infantil y habilidades especiales* (2ª edició). México: El Manual Moderno.

AVALUACIÓ

PART TEÒRICA.

Examen obligatori

Consistirà en un total de 8 ò 10 preguntes obertes sobre aspectes del programa que s'hauran impartit tant en les classes teòriques com en les pràctiques. Puntuació: 0 a 10. Aprovat: 5.

PRÀCTIQUES CLÍNIQUES

Durant les classes pràctiques (que són quinzenals) es faran un seguit d'exercicis de psicodiagnòstic infantil que es corregiran i analitzaran a la mateixa aula.